

Opvolging resolutie Vlaams klimaatbeleid

Joke Schauvliege

Minister van Omgeving, natuur en landbouw

Overzicht

- ▶ Inleiding
- ▶ Cijfers
- ▶ Opvolging resolutie - algemeen
- ▶ Opvolging resolutie - beleidsdomeinen
Omgeving, natuur en landbouw

Inleiding

Inleiding

► Welk beleid voert de Vlaamse Regering?

- Klimaatbeleidsplan 2013-2020
- Vlaamse Klimaattoppen (april en december 2016)
- Vlaams Klimaat- en energiepact
- Klimaatplan Vlaamse Overheid
- Ondersteunen lokale besturen
- Klimaatvisie 2050
- Vlaams Klimaat- en Energieplan 2021-2030 en Nationaal Energie- en Klimaatplan

► Klimaatresolutie Vlaams Parlement

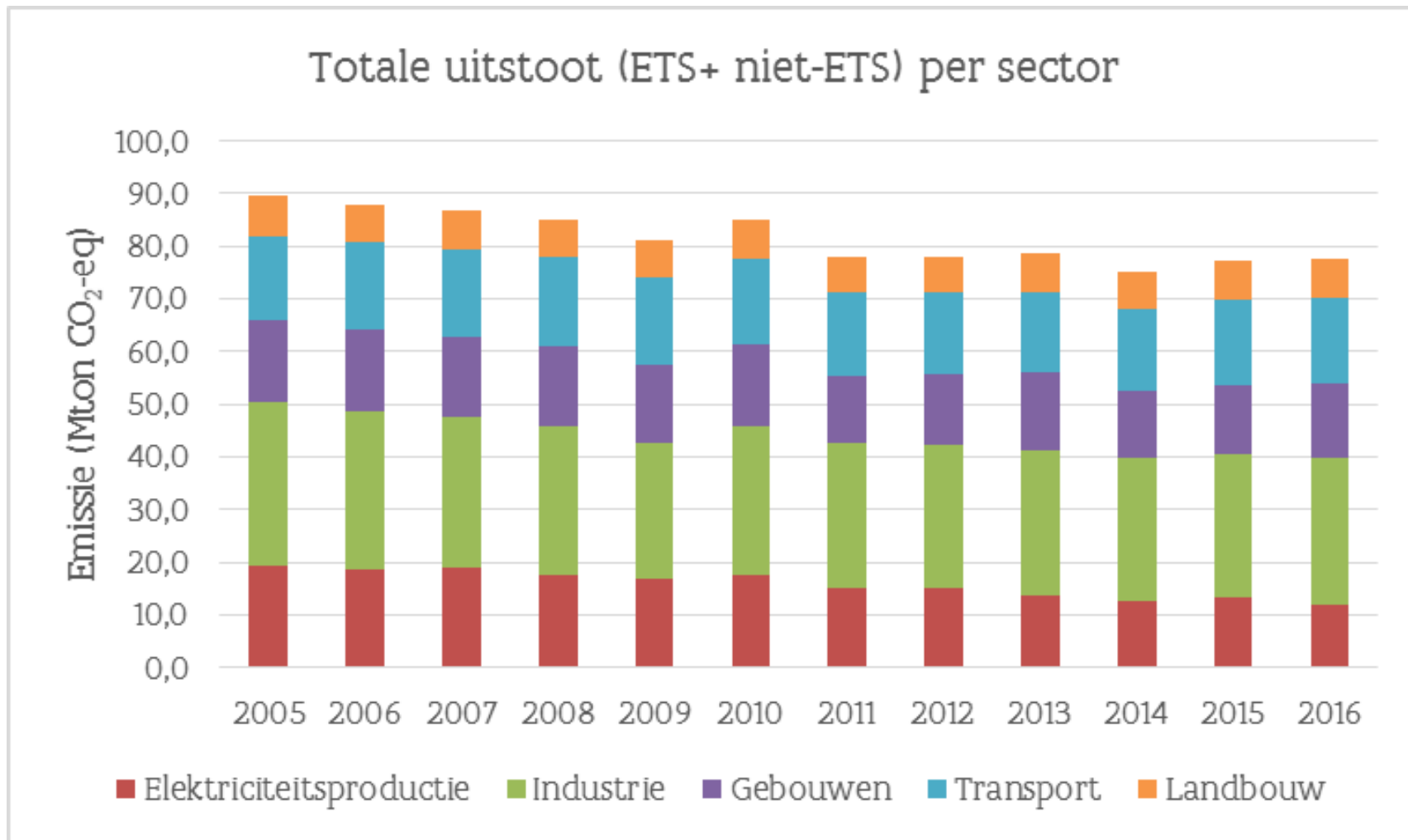
► Coördinatie

Cijfers

Cijfers

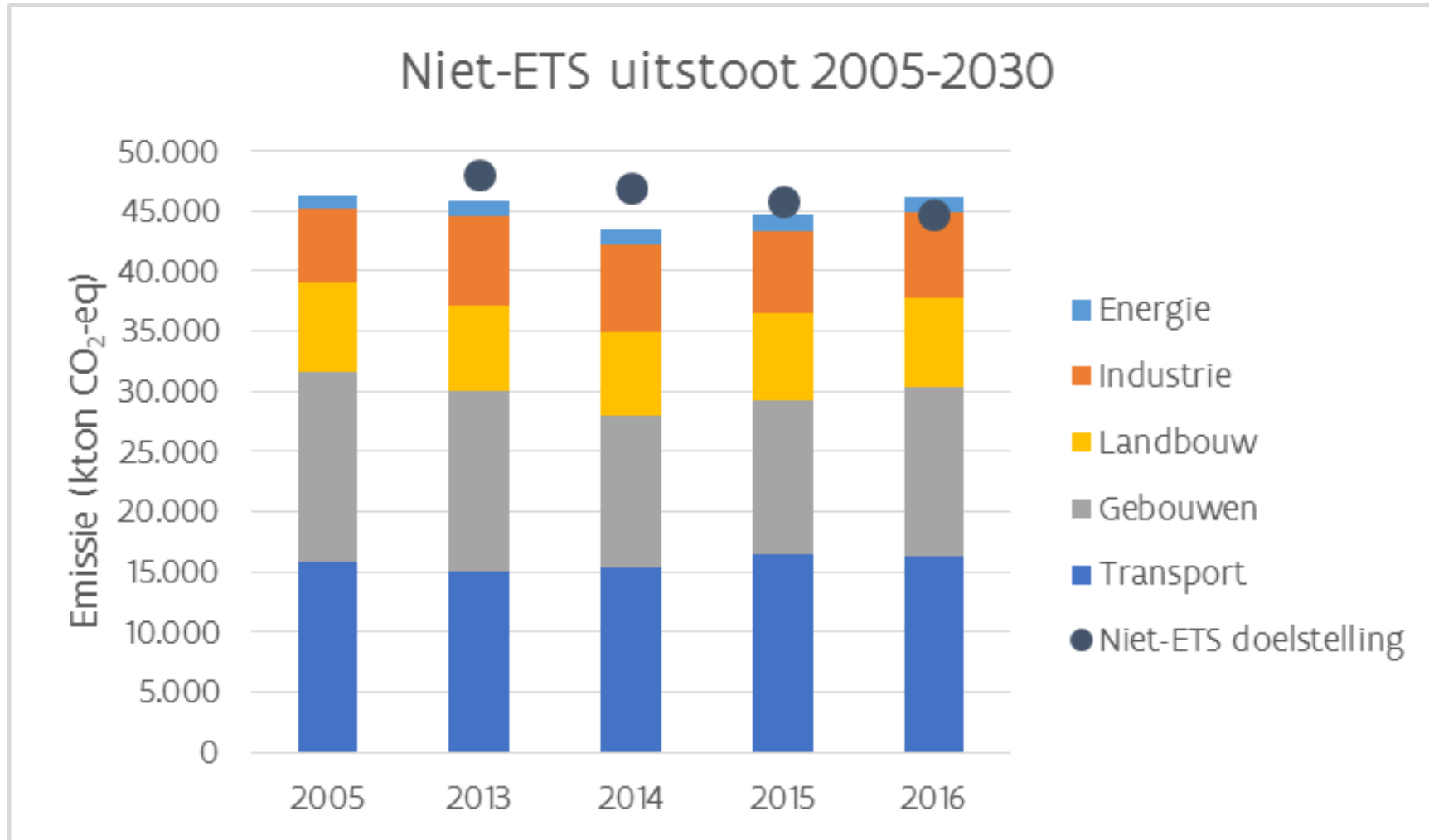
- ▶ Doelstelling 2020
- ▶ Werking mechanisme 2013-2020
- ▶ Nieuw voortgangsrapport 2016-2017
- ▶ Globale Vlaamse CO₂-uitstoot
- ▶ Opsplitsing ETS en niet-ETS

Cijfers

Cijfers

► Tabel niet-ETS CO₂-uitstoot per sector

Opvolging klimaatresolutie - Algemeen

Opvolging klimaatresolutie - algemeen

- ▶ Uitwerken langetermijnstrategie om van Vlaanderen een koolstofarme economie te maken
 - Klimaatvisie 2050
 - Vlaams klimaat- en energieplan 2021-2030
 - Nationaal energie- en klimaatplan
- ▶ Als overheid het goede voorbeeld te geven
 - Klimaatplan Vlaamse overheid
 - Vlaamse overheid in 2030: minstens 40% minder CO₂-uitstoot (referentiejaar 2015) en 27% minder energieverbruik
 - Actieplannen: energie-efficiëntie, mobiliteit, gebouwen beheerd door het Facilitair Bedrijf, overheidsopdrachten
- ▶ Het klimaat en het belang van het klimaatbeleid in het onderwijs aan bod laten komen
 - MOS en Ecocampus
 - Beslissing Vlaamse Regering van 22 december 2017 over klimaatmaatregelen onderwijs: educatie en sensibilisering

Opvolging klimaatresolutie - algemeen

► Governance

- Doelstelling 2030: -35% t.o.v. 2005
- Opstellen van broeikasgasreductiekosten- en batencurves voor de verschillende sectoren
- Voor elke sector een reductietraject naar 2050 met tussentijdse doelstellingen
- Via de aanpak van 'green deals' drempels en knelpunten weg te werken

Opvolging klimaatresolutie - algemeen

► Financiering van klimaatbeleid

- Besteding middelen van het Vlaams Klimaatfonds
 - Intern Vlaams klimaatbeleid met het oog op het behalen van de Vlaamse broeikasgasreductiedoelstellingen;
 - Aankoop van flexibiliteitsmechanismen (in geval de Vlaamse broeikasgasreductiedoelstelling niet bereikt kan worden met interne maatregelen);
 - Remediëring van competitiviteitsverlies bij Vlaamse bedrijven ten gevolge van klimaatbeleid (dit zijn compensaties voor indirecte emissiekosten);
 - Internationale klimaatfinanciering

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

Opvolging klimaatresolutie - beleidsdomeinen omgeving, natuur en landbouw

Opvolging klimaatresolutie - landbouw

Aanbevelingen landbouw

A. Afname van de impact van de Vlaamse land- en tuinbouwsector op het klimaat

- A.1. Minder uitstoot per eenheid product
- A.2. Efficiënt ruimtegebruik
- A.3. Potentieel van energiebesparing en hernieuwbare energie

B. De land- en tuinbouwsector als CO₂-buffer, valorisatie van nevenstromen, duurzame zeevisserij

- B.1. Potentieel koolstofopslag in de landbouwbodems
- B.2. Valorisatie van nevenstromen
- B.3. Duurzame zeevisserij

C. Evenwichtige voeding en alternatieve eiwitbronnen

- C.1. Promotie van een gezonde en evenwichtige voeding
- C.2. Zoektocht naar alternatieve eiwitbronnen

D. Rol van de knowhow van de Vlaamse land- en tuinbouwsector om het mondiale klimaatprobleem aan te pakken

- D.1 Kennisopbouw in Vlaanderen
- D.2. Verspreiden van de knowhow van de Vlaamse land- en tuinbouwsector

A.1. Minder uitstoot per eenheid product (1/3)

Resolutie: *“Een stimulerend beleid voor de vermindering van de klimatologische voetafdruk per eenheid product en globaal van de primaire sector”*

BELEID:

- Concrete klimaatmaatregelen spelen in op clusters van emissiebronnen:
 - Maag-darm-emissies bij rundvee: rantsoen & genetica & management;
 - Stal- en mestopslagsystemen;
 - Bemesting;
 - Energiebesparing en gebruik hernieuwbare energie.
- Voorwaarde beleidsmaatregelen: **technisch & socio-economisch haalbaar**
- Instrumenten landbouwbeleid zetten in op structurele verbetering van de eco-efficiëntie van de sector door stimuleren van **onderzoek – innovatie – sensibilisering – voorlichting – advisering – regelgeving – financiële ondersteuning**

A.1. Minder uitstoot per eenheid product (2/3)

INSTRUMENT 1: Stimuleren onderzoek en innovatie

ILVO , European Innovation Partnerschip, ...

INSTRUMENT 2: Sensibilisering , voorlichting & advisering

Groepsvoorlichtingactiviteiten departement Landbouw en Visserij

Individuele voorlichting via KRATOS en ENERPEDIA

Demoprojecten ...

INSTRUMENT 3: Financiële ondersteuning

GLB-inkomenssteun gekoppeld aan vergroening, VLIF-investeringssteun en -innovatiesteun, beheerovereenkomsten, ...

A.1. Minder uitstoot per eenheid product (3/3)

Resolutie: *“Benchmark maken tussen de klimaatefficiëntie van de land- en tuinbouwproductie in Vlaanderen en deze in het buitenland”*

Beleid:

Werkgroep “Emissies” met taak:

- (1) klimaatmaatregelen kwantificeren in de klimaatboekhouding
- (2) emissiecoëfficiënten evalueren en internationaal vergelijken

A.2. Ruimtegebruik

Resolutie: *“Ruimtebesparende, meerlagige teeltsystemen, verticale landbouw ondersteunen”*

Beleid:

- bestaand: sierteelt, sla, aardbeien, witloofteelt, champignon,
- nieuwe initiatieven : Urban Crops, Stadstuinbouw (UG – Inagro)

Resolutie: *“Ecosysteemdiensten valoriseren”*

Beleid:

- Potentieel als landbouwincome ?
- Onderzoeksopdracht in 2018 naar mogelijkheden voor opslag bodemkoolstof in gras- en akkerland en financieringsmogelijkheden (publiek, privé, ...) hiervoor

A.3. Potentieel van energiebesparing en hernieuwbare energie

Resolutie: *“Ondersteuning maatregelen hernieuwbare energie”*

Beleid:

- Flexibele VLIF – technologielijst
- Andere nuttige maatregelen die kunnen bekeken worden buiten het landbouwbeleid: tariefstructuur, burenregeling, vergunningen, enz.

B.1. Potentieel opslag van CO₂

Resolutie: *“Potentieel van koolstofopslag door landbouwgebruik valoriseren”*

Beleid:

- Mogelijkheden voor koolstofopslag onder gras- en akkerland (ILVO)

Resolutie: *“Verder inzetten op agroforestry”*

Beleid:

- maatregel binnen PDPO
- knelpunten geïnventariseerd

B.2. valorisatie van nevenstromen

Resolutie: *“uitwisseling van reststromen (restwarmte en organisch-biologische nevenstromen) tussen agrovoedingsbedrijven: hindernissen regelgeving”*

Beleid:

- Flanders Food: valorisatie van reststromen
- Food pilot (ILVO): valorisatie van voedingsresten
- Genesys-reststromen visserijsector voor aquacultuur
- Boerderijcompostering
- Vergisting
- ...

C. Evenwichtige voeding en alternatieve eiwitbronnen

Resolutie: *“Promoten van een evenwichtig en gezond voedingspatroon waarbij rekening gehouden wordt met de drie basisprincipes: variatie, mate en evenwicht. Blijvend inzetten op korte keten via lokale voedselstrategieën, CSA, ...”*

Beleid:

- Beleid zet verder in op diversiteit binnen landbouw, korte keten, lokaal geproduceerd voedsel, ...
- Alternatieve eiwitbronnen, nieuwe en zeldzame teelten, ...
 - Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen
 - Agromilieumaatregel voor vlinderbloemigen
 - Onderzoek nieuwe/zeldzame teelten soja, koolzaad, quinoa, sorghum, Yacon, miscanthus, KOH, vezelhennep, zilte groenten, goudsbloem, paardenbloem ... voor voeding, medicinaal, industrieel, ...
 - Valorisatie van eiwitten uit nevenstromen:
 - Strategisch platform insecten

Opvolging klimaatresolutie - omgeving en natuur

Aanbevelingen omgeving en natuur

- A. Ruimtelijke ordening
- B. Inrichting van gebieden met harde bestemmingen met principes van ruimtelijk rendement, zuinig ruimtegebruik, kernversterkend bouwen, transit oriented development
- C. Instrumenten om slecht gelegen zones met harde bestemmingen te kunnen inruilen of deactiveren
- D. Klimaatvriendelijk natuurbeleid en integraal waterbeleid
- E. Ontwikkeling van een circulaire economie en een circulair materialenbeleid

Inzake ruimtelijke ordening, inrichting van gebieden met harde bestemmingen en instrumenten

Beleid:

- ▶ Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen: Het gemiddeld bijkomend ruimtebeslag terugdringen van 6 hectare per dag naar 3 hectare per dag in 2025. De inname van nieuwe ruimte moet tegen 2040 volledig gestopt zijn of gecompenseerd worden.
- ▶ Compenserende vergoedingen en koopplichten (Instrumentendecreet)
- ▶ Verhandelbare ontwikkelingsrechten (VOR) (Instrumentendecreet)

Inzake ruimtelijke ordening, inrichting van gebieden met harde bestemmingen en instrumenten

Beleid:

- ▶ Convenant- en contractbenadering (Instrumentendecreet)
- ▶ Invoering van een vereenvoudigde procedure tot wijziging van verouderde inrichtingsvoorschriften van BPA's, APA's, (sommige) gemeentelijke RUP's (Codextrein)
- ▶ Zorgwonen en andere woonvormen mogelijk. (Codextrein)

Inzake een klimaatvriendelijk natuurbeleid en integraal waterbeleid

Beleid:

- ▶ Natuurinrichting als instrument wordt momenteel vooral ingezet voor de realisatie van de Europese Natuurdoelen.
- ▶ Acties op vlak van vernatting
 - Bescherming van de bestaande koolstofvoorraden in de bodem
 - Verbetering van de sekwestratiecapaciteit van de bodems
- ▶ Vergroening van bebouwde omgeving en verstedelijkt gebied
 - Initiatieven zoals Natuur-in-je-buurt, Pimp je Speelplaats, stadsrandbossen en Groen in de Bouw, flankerend beleid VSGB
- ▶ Deze beleidsthema's worden ook meegenomen in de Klimaatvisie 2050
 - > Belangrijke elementen voor klimaatadaptatie
- ▶ Klimaatportaal ter ondersteuning adaptatiebeleid, ook voor lokale besturen

Inzake de ontwikkeling van een circulaire economie en een circulair materialenbeleid

Resolutie: “stimuleren van businessmodellen gebaseerd op het delen, de herstelbaarheid en de recycleerbaarheid van goederen”

Beleid:

- ▶ Uitbouw Vlaanderen Circulair dat ook de transitieprioriteit Circulaire Economie moet uitrollen

Resolutie: “zoveel mogelijk producten en grondstoffen te hergebruiken, de verschillende materialenkringlopen verder te sluiten en de gebruikte materialen zoveel als mogelijk te hergebruiken”

Beleid:

- ▶ Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval
- ▶ Verdere uitbouw symbioseplatform
- ▶ Uitvoeringsplanning Enhanced Landfill Mining

Bedankt voor uw aandacht!